

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 1. — kr.
Félévre . . . . . 5 " 50 "
Negyedévre . . . . . 2 " 50 "
Egy hónapra . . . . . 1 " — "

Egyenlő szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IG. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Egy hasábon petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többi szerkesztésnek alku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjmentesen külön beutalásért 30 kr.

A francia-orosz szövetség.

Debreczen, szept. 4.

(L. Gy.) Európa sajtóját napok óta foglalkoztatja Faure köztársasági elnök oroszországi látogatása s a sajtó szárnyain repülő hírek úgy a politikai világ, mint a nemzetek egyetemét lázas izgatottságban tartják.

Az izgatottság tetőpontját — kapcsolatban a határtalan lelkesedéssel, — természetesen Franciaországban érte el, mely az elnök visszaérkezése alkalmából Párisból kezdve végig a legutolsó francia faluig valóságos örömmámorban uszít, melyről elég élénk képet nyújtanak róla érkezett híreink. Páris s az összes nagy városok fényes kivilágítást, nemzeti ünnepeket rendeztek s a maga nemében pártját ritkító fényes fogadtatásban részesítették az elnököt, kinek végre sikerült a nemzeti aspirációkat kielégíteni az orosz-francia alliance-nak megvalósítása által.

S míg a francziák átengedve magukat a nemzeti lelkesedésből előtörő márnak, Európa sajtója különféle kommentárral tárgyalja a nagy politikai eseményt, mely az orosz-francia szövetség hivatalos proklamálásában rejlik.

Kutatják az okot, mely létrehozhatta, miután sem a cárnak Párisban tett látogatása alkalmával elmondott hivatalos pohárköszöntőben, sem azóta

semmiféle alakban a szövetség szó el- eddig kifejezést nem nyert s hogy éppen most Ferencz József és II. Vilmos látogatásai után mondták ki az «alliance»-t annyival inkább kelt általános feltűnést. Már maga az az egy körülmény is, hogy II. Miklós cár volt az első koronás fő, ki a köztársasági Franciaországban mint a nemzet s a francia kormány vendége megfordult és meghívta az elnököt a látogatás viszonzására, elég fejtorést okozott kivált a német sajtónak s most, midőn e látogatás viszonzása csakugyan megtörtént, ez egymaga is olyan történelmi eseményszámba megy, milyen még eddig elő nem fordult s éppen ezért kétszeres érdeklődéssel keresik a köztársasági elnök oroszországi utazásának politikai tartalmát.

Hogy ez a politikai tartalom mindkét országra nézve igen lényeges lehet, elárulják azon külső körülmények, melyek Oroszországban talán még soha elő nem fordultak. Hallatlan az a lelkesedés, melyet az elnyomott orosz nép kifejezésre juttatott és juttathatott az elnök fogadtatásával kapcsolatos ünnepek során. Társulatok és hódások küldöttségeket menesztettek, bankettek rendeztek és a semmi néven nevezendő szabadsághoz hozzá nem szokott orosz nép ünneplő ruhába öltözve, a Marseillaise hangjai mellett megy az ünnepekre s lelkesedve éltette a francziá-

kat, a nemesség küldöttsége pedig hódolatát adja át az elnöknek; sőt egész francia mintára az orosz iparosok, gyárosok termékeikre a Faure nevet alkalmazzzák s a köztársaság elnökének nevével merik forgalomba hozni.

A különféle találgatások részint abban nyilvánulnak, hogy e látogatás egyik célja európai Törökország sorsának közös elintézése — jobban mondva megegyezés annak felosztásán Anglia kizárásával; részint oda konkludálnak, hogy a mit a német császár látogatásának eredményeül róttak fel a világbéke javára, az most a hivatalos pohárköszöntők során le van rontva, mert az orosz-francia alliance-nak hivatalos kinyilvánítása olyan eszmék, olyan kifejezések között tétetett meg, melyek a revanche eszméjének tömjénezek s ehhez a kulcsot Miklós cár beszédjében foglalt ama kifejezésben keresik és vélik fellátalni, melyet Faurel bucsuztatva mondotta két nemzet szövetségéről, melyek el vannak tőkélve hozzájárulni a világbékének fentartásához a jog és méltányosság szellemében.

És ez a kifejezés úgy lehet, hogy nagyon sokat jelent a jövőre s a francziák boszuvágyát már most is hatalmasan föllobogtatja, holott az már meg lehetőségen elcsendesült volt.

Eddig mindig a világbéke érdekében állónak hirdették a francia-orosz kap-

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Igazi gavallérok.

— A Debreczeni tárczája —
Irtta: **Guy de Maupassant.**

Lelekrem, mondotta Laporte ezredes, vén kőszvényes ember vagyok, a lábaim merevek mint egy korlátelőp, és mégis, ha egy nő, egy szép nő azt parancsolná, hogy bujjak át egy tű fölé, azt hiszem, hogy átszöknek rajta mint a bohóc az abroncon! De így is fogok meghalni, ez már veremben van! A régi iskola növendéke vagyok. Egy nő, egy szép, nő látása átjárja minden részemet.

Különbözik egy kissé mindnyájan ilyenek vagyunk mi francziák. Lovagok maradtunk öntudatlanul is: a szerelem, a vak sors lovagjai miután letettük trónjáról az istent, a kinek mi voltunk a testőrei.

De a nőt sohasem fogják kiirtani szívéből. Szeretjük, szeretni fogjuk őt: megteszünk érte minden badarságot, míg csak lesz Franciaország Európa térképén. De ha eltűntetik is Franciaországot, mindig maradnak francziák!

Én egy nő, egy szép nő szeméi előtt képesnek érzem magamat mindenre. Teriaggettét, mikor b-lém hatva érzem tekintetét, mely tüzet dob ereembe, kedvem szóttyan verekedni, birkózni, butorokat darabokra törni, fitogtatni

hogy én vagyok a legerősebb, legvakmerőbb és a legodaadobb.

És nem én vagyok az egyetlen, valóban nem; az egész francia hadsereg olyan mint én, esküszöm. Az egyszerű ujonctól a tábornokig előre megyünk, mindvégig, ha nőről, csinos nőről van szó. Tudjuk, mit tett velünk az orléansi szűz egykor. Fogadni mernék például, hogy ha egy csinos nő vette volna át a főparancsnokságot Sedan előtt, mikor MacMahon tábornok megszebesült, áttörtük volna a porosz vonalakat s agyukból ittunk volna.

Nem Trochu kellett volna Párisba, hanem egy szent Genovéva!

Éppen egy kis harezí epizód jut az eszembe, mely fényesen bizonyítja, hogy nők előtt mindenre képesek vagyunk.

Akkor százados, egyszerű százados voltam s egy vadászszakasz parancsnoka, melynek a poroszok által megszállott vidéken hátálnia kellett. Körül voltunk fogva, halálra zaklatva, kimerültségtől s éhségtől felhóltan.

És még az nap Bar-zur-Trainban kellett lennünk, különben el vagyunk vágva és felkötve. Hogyan menekültünk ki az ellenség kezéből addig is, nem tudom. Tizenket mérföldet kellett tehát tennünk: az éjszaka derekig erős hóban, üres gyomorral. Végünk van, gondoltam magamban, az én szegény ördögim meg nem teszük ezt az utat.

Tegnap óta semmit sem ettünk. Egész napon át egy eszűben rejtőztünk el, szorosan

összebujva, hogy meg ne fagyjunk, nem tudunk beszélni, sem mozogni s csak szaggatottan, egy-egy perczig aludtunk, mint ahogy halálra faradt emberek szoktak.

Öt óraker már egészen sötét volt. Sorra ráztam embereimet. Sokan fel sem akartak többé kelni: nem voltak képesek mozdálni, vagy felállni.

Végtelen fehér síkság nyult el előttünk és egyre havazott. Azt mondta volna az ember, hogy itt a világ vége.

— Induljunk, utra, gyerekek!

Tompán néztünk magunk elé, mintha azt akarnák mondani: Elég, mindegy akár itt halunk meg.

Ekkor elővettem revolveremet.

— Az elsőt, aki vonakodik, agyon

lövöm.

És ime megindultunk, egész lassan, mint akiknek oda van a lábuk.

Négyet előre küldöttem kémsemlére; a többi követte őket össze-vissza. A legerősebbeket hátal rendeltem azzal a parancsossal, hogy puskatussal biztassák az elmaradózókat.

A hó élve eltemetni látszott bennünket; vastagon befödte minden ruhánkat s valóságos kísérteteket csinált belőlünk. No, innen csak c-oda szabadit ki bennünket, gondoltam magamban.

Néha megállottunk, egy-egy pil'anatra, azok miatt, akik nem bírtak többé követni bennünket. Egyszerre csak azt látom, hogy

csot. de hogy mit jelent most a szövetség hivatalos proklamálásában a béke korlátozása a jog és méltányosság szellemében, ki a megmondhatója? A nemzetek kormányai között létrejövő szövetségek szövegét nem szokták újra újra; nyilvánosságra rendszeren csak akkor kerülnek, mikor már túlhaladott álláspontra kerültek.

De ha az egymást követő három látogatást, melyek rövid egymásutánban történtek az orosz birodalomban, összehasonlítjuk a közös eredményt kutatjuk: annyi bizonyosnak látszik, hogy Oroszországnak és a hármasszövetség népeinek meggyőzése létesült Anglia keleti politikája és gyarmati hatalma ellen, melyhez legutóbb Franciaország is csatlakozott. Ez Oroszországra nézve föltötte előnyös, mert neki nagy száma-dása van Angliával a Keleten. De hogy a most létrejött francia-orosz alliance olyan új politikai változásokat hozna létre, melyek a francziák nemzeti vágyainak teljesedését segítenék elő, kizárja már maga az az ellentét, mely a zsarnakság és a legszűkebb szabadság fogalma között rejlik s mely ellentétet évszázadok fejlesztettek s épen azért pillanatok hatásai le nem ronthatják.

BELFÖLD.

A belügyminiszter az amerikai kivándorlás ellen. Perczel Dezső belügyminiszter, mint már röviden említettük, a törvényhatóságokhoz rendeletet intézett, amelyben figyelmeztet az amerikai kivándorlási ügynökségek üzemeltetésére irányította s a hatóságokat felhívja, hogy a lakosságot, a tengerentúli ismeretlen vidékekre való kivándorlástól óva intse. A rendelet utal azon tényre, hogy ezen ügynökségek különösen a jobb módú földművelő nép körében voltak ezer példányban köröztek az illető vidékek leírását, mely sokat elhallgat, ami a helyzetet egész más színben tűn-

teti fel. — Így például igaz, ha leírás szerint a kérdéses földterületek termékenyek s ha azt állítja, hogy visban s vab n nagy a bőség, azonban azt elhallgatja, hogy a területek a legtöbb esetben öserdőkkel állanak, melyek előbb kiirtandók s amelyek csak nehezen művelhetők. Még ha a területeket több éven át művelik is, sem képesek a telepesek a napikenyeret megkeresni. A környékben pedig még kiltás sinek jövedelmező mellékeresetre, mert a telepeseknek a benszülöttek versenye ellen kell küzdeniök. Ily körülmények között igen gyakran megtörténik, hogy a kivándorlók két ezentendai sulyos s megerőltető munka után meg a magukkal elvitt pénzüket is elvesztik.

Állami vetőmagvak eladása.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 4.

A földművelésügyi miniszter a gazdák vetőmag szükséglete beszerzésének megkönnyítése érdekében, különös tekintettel arra, hogy az ország nagy részében a gabonatermés minőségileg is silányan ütött ki, — intézkedett az iránt, hogy a gazdák az állami gazdaságok termésképeleiből jó vetőmagot készpénzfizetés ellenében kaphassanak, vagy saját termésű magyainak ellenében becsereleshessenek.

E végből a miniszter utasította az állami ménes-birtokok és a gödöllői korona-uradalom igazgatóságait, hogy az alább részletezett feltételek mellett vetőmagot eladhatnak mindazon gazdáknak, kik ez iránt az igazgatóhoz fordulnak.

Ezen feltételek a következők:

2. Egy gazdának (vetőnek) egy és ugyanazon gabonafajtából 100 métermázsáig, egyéb vetőmagvakból pedig 10 métermázsáig terjedő mennyiség adható el.

2. Az eladási árak megállapításánál Bábolnára és Kisberre a győri, Gödöllőre és Mezőhegyesre a budapesti, végül Fogarasra a fogarasi piacokon az elszállítás napján jegyzett tényleges eladási, illetőleg piaci, vagy tőzsde árak fognak alapul vétetni oly módon hogy az illető piacokon jegyzett árakból szállítási költségre Kisberre és Bábolnán 20 kr. Gödöllőn 15 kr és Mezőhegyesen 50 kr fog levonatni.

3. Csere útján is adhatnak át az uradalmak vetőmagvakat de csak kiszáradtnak egyforma minőségű és sulyu magvak ellenében.

4. A szükséges vetőmagvakra a leggyorsabb és a legkezelebbes lehetnek a gazdák az említett uradalmak igazgatóságainál és pedig őszi gabonára ez év december hó 31-ig, megjegyezvén, hogy a vetőmagvak eladása illetőleg kiszolgáltatása egész even át fog eszközöltetni. Megjegyeztetik, hogy Mezőhegyesen vetőmagul alkalmas őszi buza az idén nem termelt.

Mint hogy pedig attól lehet tartani, hogy az ország némely vidéken vetőmagra szorult kisgazdák az őket ért elemi csapások folytán nincsenek azon anyagi helyzetben, hogy ily módon vetőmagot pénzért szerezhessek be, nehogy az ily vidék szegényebb kisgazdái vetőmag nélkül, illetve földjeik bevetetlenül maradjanak, a miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg az iránt is intézkedett, hogy kisgazdáknak, kik teljes vetőmag hiányban vannak s ezt másként beszerezni képtelenek, az őszi vetéshez szükséges vetőmag mennyiség a község mint erkölcsi testületnek készpénzes jótállása mellett rendelkezésre bocsátassék s hogy az ily vetőmag drát a kisgazdák a jövő évi termés értékesítése után kamat nélkül fizethessék meg.

A földművelésügyi miniszter ez utóbbi akciójánál első sorban az illető vidéki gazdasági egyleteket, illetőleg mezőgazdasági bizottságokat vette igénybe, melyek a kimutatásokat már legközelebb föl is terjesztik.

A közgazgatási felsőbb közegek pedig föl lettek szólítva, hogy a gazdasági egyleteket ezen közérdekű működésükben hathatósan támogassák.

A fent felsorolt két rányu intézkedésre való tekintettel a földművelésügyi miniszter úgy rendelkezett, hogy a kezelés alatt álló összes állami és korona-uradalmi birtokokon termelt s vetőmagul szolgálható gabonafajták ne adassanak el, hanem a jelzett czélra tartassanak vissza.

KÜLFÖLD

Az égő csipkebokor. London első újságja ma érkezett számában vezércikket ír arról a helyzetről, melybe a monarchia jutott.

ejőrséim hirtelen megállanak. Valami nyugtalanította őket. Beszédet hallottak a sötétben előtűnik. Hat embert küldöttem ki egy káplárral. És vártam.

A másik pillanatban eles női sikoltás verte fel a csöndet s pár perc múlva két foglyot vezettek elémbé, egy agastyánt s egy fiatal leányt.

Halkan kikérdeztem őket. A poroszok elől futottak, kik az este elfoglalták házukat és leitták magukat. Az apa feltette leányát és anélkül, hogy cselédjeikkel is tudták volna, slenekültek az éj leple alatt.

Rögtön felismertem, hogy jómódu polgári emberek. Velünk fognak jönni, mondtam nekik. S mert az öreg ismerte a vidéket, kaulazott bennünket.

A havazás elállt, a csillagok feltűntek az égen s borzasztó hideg lett. A fiatal leány többször mormogta: »Nem érzem többé a lábaimat«, és én még jobban szenvedtem, mint ő, látva, hogy vonszolja magát a szegény leány a nagy hóban.

Egyszer csak megállott:

— Apa, monddta, én annyira fáradt vagyok, hogy nem bírok tovább menni.

Az öreg vinni akarta; de meg feleltem sem bírta s a leány mélyen felsóhajta a földre rogyott.

Körülláttuk őket. Én ide-oda topogtam, nem tudván mit tenni s nem bírván rászánni magamat, hogy itt hagyjam ezt az embert és ezt a gyermeket.

Egyszerre az egyik katonám, egy párisi, akit »P r a k t i k u s«-nak neveztek el, elkialta magát:

— Nosza bajtársak, vegyük vállunkra a kisasszonyt, hát hiszen francziák vagyunk, vagy mi a szűsz.

Biz Isten, azt hiszem, elkáromkodtam magam örömmömben.

— Teringettél! ez nagyszerű, gyermekek! Én is veletek viszem!

Alig lehetett látni a félhomályban. Balra tőlünk egy kis cserjés volt. Egy pár ember oda sietett s pár pillanat múlva néhány doronggal tért vissza, melyekből saroglyát rögtönöztek.

— Ki adja ide a köpönyeglejtjét? kérdezte Praktikus; szép leánynak kell, ficskok!

Es tiz galler röpült a lábához. A fiatal leányt egy pillanat alatt a saroglyára fektettük, melegen betakargattuk és hatan vállunkra emeltük. Aztán folytattuk utunkat, mintha csak bort ittunk volna, vidáman, élénken. Még trefákat is hallottam. Ime egy nő elég volt hogy felvillanyozza a francziákat.

Katonáim neki melegedve feltűzelve csaknem rendes sorokban tartottak előre s körülbelől hajnali három óráig agyszólván pihenés nélkül haladtak. Akkor hirtelen ismét megállottak az előrsők s az egész szakasz a hoba vetve magát bizonytalan árnyeknek látszott a földön.

En halkan parancsot adtam; mert amott, a síkság közepén valami különös mozgást vettem észre. Valami roppant nagy szaladó állatnak tűnt fel, mely meg megnyulik mint a kigyó majd ismét összegombolyodik s majd jobbra majd balra rohan,

Ez a bolygó alak hirtelen közeledett felénk és sebes vágatva, egyiket a másik után, tizenkét dzsidást láttam, kik elédvedtek s az utat keresték. Most már olyan közel voltak hogy tisztán kivehettem a lovak szuszogását, a fegyverek csörgését s a nyergek reccsesését.

Elkiáltottam magamat: Tűzet!

Es ötven puskalöves verte fel az éj csengjét, és mikor a füst eloszlott, láttuk, hogy 12 ember és 9 ló elesett. Három ló vad vágatással elszaladt s az egyik magával ragadta, lábával a kengyelbe akadva, halt gazdáját is.

Az egyik katona mögöttem nevetett borzasztó nevetéssel. A másik így szólt:

— Ime az özvegyek!

Talán nős volt. Egy harmadik hozzá tette:

— Nekünk nem kell sokáig várunk!

Egy fej tűnt elő a saroglyán:

— Mit csinálnak, mondá, verekesznek?

— Semmi kisasszony feleltem neki; el-expediáltunk egy tűzát porozot.

— Szegény emberek! mormogta.

De mert fázott, újra eltűnt a gallérok között.

Folytattuk utunkat. Sokáig haladtunk. Végre az ég halványodni kezdett. A hó csillogó, fényes lett és keleten rózsás színt öltött az égbolt.

Távoli hang hallatszott.

— Ki vagy!

Az egész szakasz megállott és én előre mentem, hogy magunkat megismer- tessük.

Ismerteti azokat az elágazó érdekeket és törekvéseket, melyeknek kielégítéséről szó van. Az égi csipkebokorhoz hasonlítja a monarchiát, melyben folyton lángolnak az ellentétek, de a monarchia meg sem semmisül meg. A pártok egyike sem meri túlzásba vinni követeléseit és ha kenyértörésre kerül a dolog, mindig előáll valami expediens. Ez főleg a külső nyomásnak és a fejedelem személyének tudható be. A nemzetiségi bajokon kívül a mezőgazdasági helyzet is nagy elégtelenséget szül. Az osztrák gazdák védelmet kívánnak a magyarok ellen, a magyar iparosok szidják az osztrák versenyt. Mindezek azonban nem éppen új dolgok és el fognak simulni. Annyi azonban igaz, hogy az általános elkeseredés miatt a kiegyezés megújítása elé az itteni államférfiak némi aggodalommal tekinthetnek.

Finis Poloniae.

Debreczen, szept. 4.

Ha a lengyeleknek csakugyan az az egész programjuk, amelyet most a csárnak varsoi látogatása alkalmából közzétettek, akkor igazán el lehet mondni, hogy finis Poloniae, vége lengyelországnak! Ez a program nem követel többet, mint a lengyelek egyenjogúsítását az orosz birodalom többi alattvalóival s ennek fejében az állami egység őszinte elismerését igéri.

A lengyelek tehát nem kívánnak többé nemzet lenni, nem óhajtják többé országuk szabadságát lemondanak politikai jövőjükről.

S ez a lemondás megpecsételi sorsokat Mert — mint Deák Ferencz mondotta — amit önkény és erőszak elvesz, azt visszaadhatja szerencse és az idők kedvező fordulása, de amiről a nemzet maga temond, az örökre elveszett.

Ezért nem fogadta el a magyar nemzet 1861-ben azt az alkotmányt, amelyet rák akartak tukmálni s ezért mondotta akkor Deák Ferencz: Nekünk a d o t t alkotmány nem kell, mi visszaköveteljük ősi alkotmá-

A francia vonalakhoz érünk.

A mint embereim beléptek az őrszem elé, a parancsnok, a kinek jelentést tettem, érczes hangon kérdezte a saroglya láttára:

— Mi van rajta?

Megette egy szöke fő jelent meg borzasan mosolygva s felelte:

— En vagyok uram!

Az emberek hangosan nevettek s örömjártat a szívüket. És Praktikus, ki a saroglya mellett lépdelt, a sapkáját rázva elkialtotta magát: Eljen Franciaország!

És én nem tudom miért, egészen meg voltam hatva annyira szépnek, gavallérosnak találtam a dolgot.

Ugy rémlett előttem, mintha az országot mentettük volna, amit mások meg nem tettek volna, valami nagyszerű hazafias dolgot.

Ezt a kis szöke főt nem feledem soha. És ha véleményt kellene mondani a dob és a trombita eltörléséről a csapatoknál, azt indítványoznám, pótolják őket minden ezrednél egy leányval. Az még többet érne a Marseillaise-né is. Teringettél! hogy felvillanyozná az a bakakat, ha egy ilyen élő madonna állana az ezredes mellett!

Elhalgatott pár pillanatra, aztán a meggyőződés hangján, fejevel bóliatva hozzá tette:

— Ugy van, mi francziák nagyon szereljük a nőket.

nyunkat. És visszaszerezte, mert a súlyos szenvedések dacára sem mondottunk le jogainkról s vissza fogjuk szerezni hazánk teljes függetlenségét, mert erről sem mondottunk lü, nem mondunk le soha.

A lengyelek azonban elvesztették bizalmukat népük kitartásában s most kishitűen v lemondás terére léptek. Testvéries, mely részvételt voltunk mindig a lengyel nemzet szenvedései iránt, de ennek a kishitűségnek, ennek a nemzeti öncsonkításnak elítélésére nincs elég erős szavunk. Ha az a program csakugyan az egész lengyel nemzet programja, akkor veszve van már Lengyelország, mert csak a Lengyel nem küzd a szabadságért.

Csütörtökön délután a cári pár fogadta a papságot, az udvari tiszteteket, a külföldi konzulokat és annak a küldöttségnek a tagjait a mely a cári pár látogatásának emlékére jótékony alapítványul egy millió rubelt gyűjtött. A cár később Varsó udvarképes hölgyeit fogadta. Este Imre tinszky herczeg fő kormányzóval mulatság volt.

Egy jótékony célra adományokat gyűjtő bizottság küldöttség tisztelettel Miklós cárnál, aki a küldöttség elnökének üdvözlétére így felelt:

«A császárné és a magam nevében szíves köszönetemet fejezem ki, uraim, azokért az adományokért, amelyekhez a lengyel lakosság minden rétege hozzájárult, valamint ama hódolatuk kifejezéséért, amelynek őszinteségéről meg vagyok győződve. A tegnapi fogadás mindkettőnket mélyen megragadta s a város részéről rendezett fogadás legkellemesebb emléke lesz Varsóban tett látogatásunknak. Még egyszer melegen köszönöm.»

Iskolai értesítők.

II.

A tudományos értekezések csoportjába 6 dolgozat tartozik négy értesítőben.

A debreczeni ev. ref. főiskola akadémia tanszakainak évkönyvében Helle Károly dr. székfoglaló értekezése. A jogegység alapjáról modern kereskedelmi törvénykönyvekben.

Értekezésében szerző kimutatja a modern kereskedelmi törvénykönyvek alapelveinek forrásait s úgy találja, hogy a modern kereskedelmi törvénykönyvek három nagy csoportra oszthatók, u. m.: 1. a francia code de commerce, 2. az általános német kereskedelmi törvénykönyv s 3. mindkettőnek hatása alatt keletkezett kereskedelmi törvények.

A mi kereskedelmi törvényünk — talán mondanunk is felesleges — a második csoportba tartozik. Az így felosztott kereskedelmi törvénykönyvekből aztán levezeti azt az uniformitást, amelyet a világ kodifikált kereskedelmi törvénykönyveinek rendelkezéseiben felfalhatunk, amelyet a magyar kereskedelmi törvény első részére nézve s annak nyomán a következőkben mutat be: 1. Általános határozatok. 2. A kereskedő fogalma. 3. A kereskedők fajai. 4. A keresk. névjegyzékek. 5. A keresk. czégek. 6. A keresk. könyv-k. 7. A czégzvezetők, k. meghatalmazottak és a k. segédzemélyzet. 9. A k. társaságok. (a. közkereseti társaság. b. Betéti társaság c. Részvénytársaság. d. szövetkezetek.) — Hiszünk, hogy azok a kereskedelmi körök, a melyeknek alkalmá nyílik az értekezésbe tekinteni, nagy hasznát fogják venni tartalmát nemzetközi összekötetéseikben.

Ugyanazon évkönyvnek másik székfoglaló értekezése a Ferenczy Gyula: Szummer és Akkad. Ezt nem szükséges a Debreczen olvasóinak ismertetnem hiszen lapunk aunk idjén közölte az egész. Birálatba meg épen nem bocsátkozhatunk e rövid sorokban s amennyiben talán egyes részei kihívják azt, vagy ismertetése

mégis szükségesé válna, mivel szerző, külön lenyomatban is kiadta: lesz még rá alkalom.

A debreczeni ev. ref. főgimnázium értesítője szintén két értekezést közöl, mindkettő szintén székfoglaló. Az első Török Péter tanáré A lélekzésről. Szerző kimutatja, hogy a tulajdonképeni lélekzés a test szöveteit alkotó sejtekben megy végbe, ennél fogva lényeg a testet alkotó millió meg millió sejtek lélekzenek. — Ezt a lélekzést némelyek belső lélegzésnek nevezik, megkülönböztetésül a tüdőben, kopoltyuban stb. végbemenő légszerétől, melyet külső lélegzésnek mondanak, azonban ez utóbbi nem lélekzés, ha nem csak lég nem ü testeknek kicserélődése.

A másik székfoglaló dr. Peczkó Ernőé A szabadságharcz költészetéről, melyben e dicső korszak költészetének meddőségét (már t. i. mennyiség tekintetében) vizsgálja s azt találja, hogy ennek a terméketlenségnek, a magyar nép nótázó kedve megcsappanásának oka nem lehet más, mint a közös érdektől való tartózkodása és idegenkedése. A nemzeti érdek, a hazas szabadság eszméje még nem hatja úgy át a nemzet tudatát, hogy ennek hatalma alatt kifejtett lelkesedésével, egyesült erővel küzdene is mind ezekért. A nép helyett a költők lantja zendül meg néhány hónapra, de aztán az is elhallgat, mert kobzosaik maguk is mennek a csatába. Amit tisztán a szabadságharcz alatt termelnek, kevés az. Czuczor, Vajda Janos, Garai, Lévai, Hiador, Arany és Erdélyi neveivel találkozzunk leginkább ezekben... s kivülök még Székács Pál, Tóth Endre, Lisznyai Tompa és Szemere Miklóstól olvashatunk egy-egy forradalmi éneket, — a forradalomnak úgy szólán egyedüli költője Petőfi Sándor.

A kisújszállási áll. segélyezett ev. ref. főgimnázium értesítőjében Molnár József tanár értekezését olvassuk. Az a d- versatív kötőszók használatáról a latin, görög és a magyar nyelvben. Ez szó szeriut azok közé az értekezések közé tartozik, amelyekre a laikusok azt mondják, hogy nem való az értesítőbe. Szóincs róla laikusnak egyáltalán nem érdekes s mi sem próbálkozik meg vele, hogy tartalmát ismertessük, azonban a fenti vád ellen megvédeni kötelességünknek ismerjük.

Ugyanis szerintünk az értesítőben foglalt adatok nemcsak az ifjuságnak, hanem a tanárvilágnak épülésére is valók s tényleg minden iskola összegyűjti könyvtárában valamennyit, — így tehát felváltva helyet kell, hogy foglaljanak azokban olyan dolgozatok, amelyek az ifjuságot, olyanok, amelyek a szülőket s olyanok, amelyek a tanárokat érdeklik. Így tehát még általános szempontból is van jogosultsága a tudományos értekezések közlésének az iskolai értesítőben. Nálunk azonban különösen szükséges ennek a rendszernek megszervezése is Nevezetesen ez a legjobb módja az oly szegény magyar tudományos irodalom fellendülésének, mivel önállóan kiadni, magyar tudományos munkát nem lehet ezer és egy okból s ezeken felül azért, mert szerzőknek nincs rá pénzük, azt a magasztalot esetleg nem érik el, hogy az Akadémia folyóirataiban talaljanak helyet: gondoskodnia kell tehát az iskolafentartóknak az értesítő lapjai megnyitásával arról, hogy tanáraiknak legyen terök a tudományos és irodalmi munkásságra, annyival inkább, mert ez a módszer a külön lenyomatok által az önállóan való kiadás költségeit is nagy mértékben redukálja. Mi tehát kívánjuk és ragaszkodunk ahhoz, hogy minden értesítőben olvashattunk tudományos értekezés.

Ha azonban az előbbi ellen merülhet is fel kifogás, nem állhat ez meg a debreczeni kereskedelmi akadémia értesítőjével szemben, melynek szime: Erték p a p i r o k s m e r t e t e s e s szerzője P o t o m c s i k Ignác tanár. Szerző szavaival élve: »jelen kis értekezésnek célja érték pa-

pirjaink ismertetése, különösen pedig azokénak melyek állandó jövedelmezőséggel bíróak (kötvények), hogy ebben nemcsak növendékeimnek szolgáljak egy kis útmutatással a kereskedelmi számtannak e szakba vágó feladatai alapos megértéséhez és megoldásához, hanem egyúttal a nagy közönségnek is — hol gyakran a legműveltebb emberrel a legnagyobb járatlanságot volt alkalmam tapasztalni, midőn megtakarított tőkéjét értékpapírokba fektetni szándékozik. Szól ezután az értékpapírokról általában, kötvényekről és papírok beszerzéséről, e. tőzsdei vétele és eladásánál fennálló jogszokásokról, e. bírói megsemmisítése és elvüléséről s végül 60 teljes lapon iamerteti a budapesti értéktőzsdén jegyzett értékpapírokat.

Ezzel az értekezések szemléjét befejeztük, holnap áttérünk az iskolai élet ismertetésére.

Fejő.

TARKA-ÉLET.

Demokrit.

Istentelen pogány Demokrit...
Bevalljam-e? alig merem.
De Isten neki, fakereszt! most
Vallok: te vagy az emberem.

Zugó tenger partjára mentél
S mit össze szorgalmad szedett,
Bedobtat mind a mély vizekbe,
Bedobtat mind — a penzédet.

En is csak úgy érzem magam jól:
Ha kifordíthatom zsebem.
Miért is adtal, én Teremtőm,
Zsebet miért adtal nekem?

Sebestyén diák.

Igy is úgy is.

Hirdeti fennen a Római Káté,
— És a szavának kész a teljes hitel —
Hogy a szentegyház szentebb klerus által
Multiplicatur spiritualiter.

De papszakácsnók termete mutatja,
(Es itten kérem, egyet gondolni kell)
Hogy a szentegyház szentebb klerus által
Multiplicatur et corporaliter.

Sebestyén diák.

Ujdonságok.

* **Személyi hír.** Kossuth Ferencz erdélyi tartózkodását tegnap szakította meg és Olaszországba, fivére meglátogatására indult Olaszországból csak a hónap utolsó napjaiban tér vissza.

* **Isteniszteletek.** Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban az isteniszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: a Kossuth utcai templomban Szilágyi Imre, a kistemplomban Csutoros Albert, az ispotályi templomban Kóth Kálmán. — A r. kath. templomban reggel 7 órakor Molnár Kálmán, 8 órakor Tarkányi, 9 órakor Wolfka. A szent beszédet Molnár Kálmán tartja. 11 órakor a misét Kovács Márk tartja. Az ág. ev. templomban d. e. 10 órakor s. d. u. 3 órakor Geisztlinger Pál s. lelkész végzi az isteniszteletet.

* **A vasuti munkástelep ügye.** A városi tanács mai ülésében 17 pontban összegezte azokat a feltételeket, amelyek alatt az államvasutak debreceni üzletvezetősége által a vasuti munkástelep céljaira kért telket átengedni hajlandó s azokat tájékozás végett az államvasutaknak megküldeni rendelte.

* **Látogatás a zene akadémiában.** A debreceni sajtó képviselői ma d. e. tekintették meg Szotyori Nagy Károly most alapított zene akadémiáját. Ugy a felszerelés mint a kényelmesen berendezett tanterem dícsérik a szakavatott igazgatót, Az akadémia

tanári kara mind kész művészek és maga az országos nevű igazgató kellő garantái a zene akadémia művészi színvonalának. S nem tudjuk eléggé leikére kötni gyermekeiket minden oldalról kiművelni akaró szülőknek, a zenei oktatás ezen egyik legjobb frását. Az akadémiairól és ennek tanári karáról különben hétfői számunkban bővebben fogunk megemlékezni.

* **A gazdasági tanintézet új elhelyezése.** Szűcs Mihály gazd. tanint. igazgató felterjesztést intézett a földmivelési miniszteriumhoz a debreczeni gazdasági tanintézetnek jelenlegi épületéből való kitelepítése tárgyában mivel e mostani már szűknek bizonyult. A földmivelési miniszter itt jártakor már célzott is erre a tervre, melyet a kísérleti telleppel egyidejűleg akar megoldani. A miniszter a felterjesztést ieküldte a városi tanácshoz, hogy mondja el e tárgyban véleményét. A tanács mai ülésében kimondta, hogy addig, míg a tárgyról a miniszternek véleményét nem tudja, az ügygel nem foglalkozhatik.

* **A katonaszállások bérlete.** Debreczen sz. kir. városban az átvonuló katonaság tisztje számára eddig a Bika, Angol Királynő és Magyar Király szállók tulajdonosaitól bérelte a szükséges szobákat és pedig fizetett nyáron mindahárom szállóban minden törzstiszt után 2—2 frtot, telen a Bikában 2 frt 50 krt, az Angol Királynőben 2 frt 30 krt s a Magyar Királyban 2 frt 40 krt, mely összegekből az egyes tiszték által fizetni szokott 35 kr. levonatot. A Bika bérlőivel kötött szerződés a f. év végével, a másik kettő pedig már e hó 8-án lejár. Mivel a közgyűlés a tanácsot utasította arra, hogy a Bika szálló nagyobb jövedelmezőségéről gondoskodjék, a tanács ennek a megbízatásnak értelmében vélt eljárni akkor, midőn mai ülésében elhatározta, hogy az Angol Királynő és a Magyar Király szállókkal a jövő héten lejáró szerződést nem nyújtja meg, hanem a katonaszállások bérletére nézve kizárólagosan a Bika bérlő társasággal szerződik. Ugyanis a már előbb megindított tárgyalások során hajlandónak nyilatkozott arra, hogy a katonaszállásolást vásárol idejére is biztosítja, amit eddig a három szálló mellett sem lehetett elérni s ennek sikere végett a Bikával szomszédos Fehér-féle házat is kibérel, melynek husz szobája aztán a vásári vendégek számára is elég helyet biztosítandó. A tanács ezen előnyvel szemben kész volt meg a bérösszeg némi emelésébe is belemenni, nevezetesen így állapotban meg: fizet a város minden törzstiszt után nyáron 1 frt 80 krt, telen 2 frt 30 krt, alantos tisztért 1 frt 30 krt, legénységért 60 kr, családtagokért egyenként 60 krt egy napra s ezenkívül a fentemlített 35 krajczárók a bérlő tulajdonai maradnak s egyúttal fejszólította a másik két szálló tulajdonosát, hogy tegyenek ajánlatot katonaszállásolási kötelezettségüknek megváltására — a t. főügyészt pedig utasította a szerződésnek a Bika bérlővel leendő megkötésére.

* **A városi ingyennyomtatványok.** A városi tanács mai ülésében Kossuth Arthur főjegyző javaslatot terjesztett elő a városi nyomdában előállítandó ingyenes munkák új szabályozása tárgyában, amelynek lényege az, hogy ezentul semmiféle testületnek ne nyomasson a város ingyen semmit s a szinigazgatonak is csak 1000 frt erejéig. A tanács a javaslatot véleményadásra a jog és pénzügyi bizottságnak adta ki.

* **Az iskolai év megnyitása.** Az ev. ref. főiskolában f. évi szeptember 9-én d. e. 9 órakor lesz a főiskolai oratóriumban. A főiskola igazgatósága meghívta az ünnepélyre a városi tanácsot. A tanács mai ülésében Róncsik Lajos és Oláh Károly tanácsnokokat bízta meg képviselével.

* **Ellóptat muzsák.** Tudvalevő dolog, hogy a kassai városi színházat már évekké elelőlt rozoga volta miatt bezárták és most van bontás alatt. A kassai rendőrség átíratban értesíti a kapitányi hivatolt, hogy a bontás alatt levő színház plafonján levő 2 Muzsák képet ösmertelen tettesek ellopták s kérik, ha ott netalán valaki eladói akarná, elfogni a tetteseket.

* **Az igazolványos altisztek nyugdíja.** A köztisztviselők minősítéséről szóló 1883 évi I. t. cz. bizonyos állások betöltésénél úgy az állami mint a megyei és városi szolgálatban elsőbbséget biztosít az igazolványos altiszteknek sőt az állam altiszti szolgálati éveiket is beszámítja nyugdíjukba. Ebből aztán az illetők ezt következtetik, hogy ez a törvényhatóságoknál is ekként van s csak mikor már az új állást elnyerték. jutnak az ellenkezők tudomására s ilyenkor mondanak le arról az állásról, amelyre maguk pályáztak. Hogy az ebből származott bajoknak elejét vegye, a honv. min. körrendeletben hívta fel a törvényhatóságok figyelmét arra, hogy ezt a körülményt a pályázati hirdetményekben mindig tüntessék ki. A tanács a mai ülésében tudomásul vette a rendeletet.

* **A Hortobágyi szemle.** Teljes három napig tartott azon szemle, melyet Simonyi Imre kir. tanácsos és polgármester vezette s mellett városunk főtisztviselői főképen a két ohati nagy bérlet megszemlélése végett tegnap befejezték. — E hivatalos szemleuton résztvettek: Komlóssy Arthur főjegyző, Abraham Kaszáló t. főügyész, Király Gyula tanácsnok, Szabó József főszámvéző és Stahl Géza főmérnök. — Ezenkívül a városgazda, mátai biztos, az állatorvosok és meneszmester is jelen voltak a szükséges felvilágosítások megadása végett. — A nagy hortobágyi pusztán a ló és szarvasmarha állomány megtekintésén kívül a mátai telep is megszemléltetett, az ottani tisztalakok és állat egészségügyi intézmények, kóroda és gyógytár. Az idei szenatérmet is igen jól sikerülven, örömmel nézte a küldöttség a templom nagysága óriási kazlakat, melyek alig férnek a máttelki szerűskertekben. — Az ohati bérletek területén a gazdasági épületek képezték a főérdeklődés tárgyát, melynek sorsa most fog eldőlni, miután e két nagy bérlet határideje pár év múlva lejár. — A belső ohati gazdaság bérletét Fried Emil, az ősi ohati tagó pedig Fried Leo, kik mindketten mintaszerű gazdálkodást folytatnak Debreczen városi két legértékesebb birtokán. — A város folyóvizét — a Tiszának egy darabját — és a 90 holdnyi füzes szigetét is megszemlélték a tisztviselő urak és ezen szemleut folyamán igen sok tapasztalatot szereztek arra nézve, miként kell a város birtokait mentől jövedelmezőbbé tenni és okserüen hasznos beruházásokkal azok belértékét is emelni.

* **Színház és orfeum.** Komjáthy János szinigazgató az alábbi kérvényt adta be a városi tanácshoz, melyet ez mai ülésében kiadott erdemleges elintézés végett a főkapitánynak. A kérvény szövege a következő:

Debreczen sz. kir. város tek.

Tanácsának

Debreczenben.

Tekintetes Tanács!

Miután értesültem, hogy az ottani orfeumtársaságnak játszási engedélye szeptember hó 15-ig meghosszabbított — tisztelettel kérem a velem szemben mindig jóakarót tanúsított városi tanácsot, hogy ezen engedélyt, mely veszélyeztetné a téli szezonom sikerét, visszavonni méltóztatassék.

Tudomásom szerint régi gyakorlat az Debreczenben, hogy a hatóság a színházra való tekintettel szept. hó 1-től semminemű engedélyt nem ad sem ily sem másféle előadásokra a jelenlegi nyári szezonra az ottani orfeumnak tudtommal ugy is teljesen kielégítő volt, a mi szintén csak az én rovásomra esik, de jelen körülményeim között, amidőn Nyiregyháza, Ungvárt és M.-Szigeten bolygók társulatokkal és küzdök a már rendkívül nagyon növekedett deficittel s éppen a debreczeni téli szezonról remelem anyagi költségeim nemi javulását, rendkívül veszélyeztetőnek tartom a debreczeni színházra, társulatomra és én rém hogy az orfeumtársaság még szept. 15-ig játszhasson.

Nem hiszek abban ugysem, hogy a felendülés a színház látogatás dolgában melyet tavaly oly előnyösen tapasztaltam, az idén is fenmaradna, tekintve nyomasztó gazdasága

helyzetét az országnak, de ép azért kérem a tekintetes tanácsot, hogy a debreczeni színházat vegye oltalmába s annak érdekében vonja vissza az orfeum társulat attól szept. 1-től kezdve az engedélyt.

Nemcsak a színházbajrási kedv csökken az által, ha az orfeum szept. 14-ig ott működik, de a közönség kasszája is jelentékenyen meglapul, sőt ami egyik főindok, a közönségnek minden körülmények közt pihenőre van szüksége.

Hivatkozva a fent elsorolt összes érvekre, de különösen felhívom a tekintetes tanács bölcs figyelmét ama igazán szomorú körülményekre, melyekbe engem a nyári vándor hónapok sodortak meg egyszer tiszteletteljesen kérem az ottani Angelotti fides a Bika szálló udvarkertjében játszó orfeum társaságnak szept. 15-ig meghosszabbított engedélyt visszavonni s azt csupán szept. 1-ig engedélyezni mely kérem ismétlése mellett maradok a tekintetes tanácsnak.

Marmaros-Sziget, 97 VIII/31

alazatos szolgálja

Komjáthy János,

a debreczeni színház

igazgatója.

* **A harcszerű lövészet kárai.** Tudvalevő dolog, mennyi galibát okoz a hadsereg a mezői gazdáknak a hadgyakorlatokkal, sőt a közönség-s lövészetekkel is. Ezeket a károkat aztán a városi hatósággal közösen állapítják meg. Ennek a vegyes bizottságnak a kiküldését kerete napokban a m. kir. 3 honvéd gyalog ezred parancsnokának s a tanács mai ülésében megbeszélte a belépője fölmutatása mellett fog a közönség behozatatai. A meghívott vendégek részére a bizottság a belépő jegyeket ajánlott levélben postán küldi szét, úgy hogy ezek hétfőn már kézbesítettni fognak. A hitközség azon tagjai, kik üllőhely tulajdonosok vagy bérlelők, egy férfi és egy nő üllőhelyre szóló belépő jegyet kapnak (ugy a fő mint az előünnepélyre) és e jegyeket — a mennyiben a hitközség, eljárási nem kézbesítettné, hétfőn és kedden d. e. 10-12-ig az izr. elemi iskola tanácstermében (kisuj utca) átvehetik. A kedden d. u. tartandó előünnepélyre a hitközség tagjai belépő jegyet ugyanott kaphatnak. Esetleges reklamációk ugyanott a jelzett időben fognak elintéztetni.

* **Egészségesek a kórházban.** A városi kórházban a közelmúlt időben nagyon patnárháts viszonyok uralkodhattak, amelyeket aztán a múlt év végén igyekezett megszüntetni. Eddig még rendben volna a dolog, de az már nagyobb baj, hogy a kórház igazgatósága az új rendszer ellen rezonirozik s a régi akarja fentartani. — De hogy a dolgot terjünk, a kérdés lényege az, hogy a kórházban a múlt év végén az ápolás alatt álló gyermekek mellett anyjukt is megüri, sőt mi több városi költségen tartja őket a gyermek egészségét betege miatt. A városi tanács ezt a kedélyes állapotot egy végzéssel megszüntette mire a kórházi igazgatóság a kórházi bizottsághoz felterjesztéssel élt, amely az ügyet újabb megfontolás végett újra a tanácsra bízta. — A tanács mai ülésében elhatározta, hogy ragaszkodik előbbi határozatához.

* **Hortobágyi híres korcsma.** Panaszt van, nagy panaszt, a híres hortobágyi korcsma bérlelője ellen, rossz a bora. A szeszben nincsen szeszi, rabvallatónak is rémitő. Az egykori emberek állítása szerint a spangol inquisitio idejében ilyen italt csöppentgettek a martyr halált szenvedők gégejére mire isszonyu kínok közt lehettek ki lelküket. Br. . . . Ott áll a mezőrendőrség asztalon 1 üveg bor erősen lepecsételve hivatalos vegyelemzés végett Király Gyula, a x m a n n állatorvos és M a r k o v i c s Gyula küldték be.

* **Tiltott gyümölcsök a legédesebbek.** E szavakkal távozott Á d a m is az ó Evájával a paradicsom kertjéből és azóta éde-

sebb mindig az a mi tilos. Az édes hitvesi ajkáról idegennek csókot lopni tilos, de jó és édes. Már feleségét szeretni tilos gyümölcs de annál édesebb. A világon elterjedt dohányzást is tilos a gyermek-knek és éppen ezért édes. Édes az idegen kert gyümölcse és azt tartják a gyermekek. És édes a homokkerti szőlők gyümölcse már azért is mert tiltott. És ez a tiltott gyümölcs-édeséget keserítette meg a mezőrendőrség megbüntette a 3 kosár szőlőt lopó V e k e r d i Esztert.

* **Az ácsifjúság dalköre és a város és az ország czimere.** Az ácsifjúság dalköre már régebben folyamodott a városhoz, hogy engedné meg a városi és nemzeti czimernek a dalkör alapító oklevelein leendő használatát. A városi tanács a jog és pénzügyi bizottság véleményével egyezően mai ülésében elhatározta, hogy a városi czimer használatát engedélyezi s erről a dalkört értesíti, de mivel az országos czimer használatának engedélyezése a miniszterelnökség hatáskörébe tartozik, felhívja a dalkört, hogy ha a kettőt együtt akarja életbeléptetni, az utóbbi iránt a polgármester útján a miniszterelnökség folyamodjék.

* **Tökfilkő asztaltársaság.** Tökfilkő, van e ki e nevet nem ösméri? Mert Debreczenben a Rózsabokorban jött a világra a »Tökfilkő« asztaltársaság s e hó 1-én alakult meg. D u s i István elnöke alatt. Jó kedélyt, jó bort és tömeges tökfilkők jelentkezését kívánjuk a kedélyes, de ami fő magyaros asztaltársaságnak.

* **Nagy lopások a közel vidéken.** Balmazújváros melletti Szeg nevű tanyán a magtárt feltörték és a zsákokban levő alj buzát kiöntötték és 14 zsákot megszédtek árpával s eltávoztak. A magtárhoz közel aludt a pusztakerülő és gulyás is, és mit sem vettek észre. Az egyik zsák elrepedt és a hulló árpa hosszú nyomot hagyott hátra s a kocsiok is nyoma maradt. Ugyanazon tulajdonos tanyájáról 32 libát loptak a múlt hó 29-én. — A csendőrök nyomozták a tettest. A Nagykarolyi rendőrség e hó elején sürgönyözött a vasúti rendőrségünknek, hogy Debreczen felé váltott jegyet Fischer József szabó segéd, ki 3 arany nőt zseborát több igen értékes, kszert és 16 frt készpénzt lopott. Rendőrségünk készen és szívesen látja a betalan látogatót.

* **A Petőfi dalárdáról.** Már megemlékeztünk arról, hogy egy új dalkör alakult városunkban Petőfi dalkör címmel, melynek hivatása pótolni azt a hiányt, mit a város közönsége a nagy dalárda távollétével olykor-olykor megérez. Természetes, e célját csak úgy érheti el, ha a nagyközönség által mindenkor pártfogolva lesz. Az anyagi támogatások céljából alára-ívet bocsajtott ki, melynek feltételei a következők: 1. Alapító tag, ki 10 frtot ír alá s azt egyszerre le is fizeti. 2. Rendes tag, ki 1 frtot ír alá. 3. Működő tag, ki magát legalább egy évre működésre kötelezi. 4. Pártoló tag, ki minden további jogok és kötelezettségek g y a k o r l á s a nélkül bármily a d o m á n y n a l j a r u l. Riszkés reméljük, hogy így szerény feltételek mellett igen sokan fognak a kezdő dalkör felviragzásához járulni.

* **Eltűnt gyermek.** A mezőtúri rendőrség átírt főkapitányságunkhoz, hogy egy ottani szolgáló 9 éves fiacskaja névleg B o r s i János eltűnt onnan hazulról előkészülete esetén kéri Mezőtúrra küldeni.

* **Szalmakalap kiállítás.** A debreczenben szervezett szalmakalap készítő tanfolyam melyben helyben és vidékről összesen 20 tanítónő vett részt a mai napon befejezven működését, a készített szalmakalapok és szalmafonatok a holnapra a város háza nagyszobájában közszemlére kiállítatnak és a nagyközönségnek bemutattnak. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelkezése folytán a kereskedelmi és iparkamara anyagi támogatása és Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő ügybuzgó közreműködése mellett ezen 40 napig tartott tanfolyamon résztvevő tanítónők valóban oly szép eredményt képesek felmutatni, hogy az midőn egyrészt a tanítónők szorgalmának válik dicséretére, másrészt a tanfolyamot vezető taannó Csendes Ilona

kisasszony kiváló képességéről tesz tanábizonyosságot. Felhívjuk ennélfogva a vasárnap a városháza nagy termében reggeli 9 órától kezdve délutáni 5 óráig tartó szalmakalap kiállítást, melynek megtekintésére teljesen díjtalan — minél nagyobb számban meglátogatni szíveskedjék. Debreczen, 1897. szept. 4. A kereskedelmi és iparkamara.

* **A jótékony nőegylet választmánya** tegnap csekély érdeklődés mellett tartotta gyűlését, minek oka talán abban rejlett, hogy a tagok közül még sokan nem jöttek hazanyaralásaikból. V e r e s n é S z a t h m á r y Teréz elnök szavallattal emlékezett meg az elhunyt jóságos urnó özv S z a b ó Lajosné érdemeiről. A halála feletti mély részvét, az egylet iránti meleg érdeklődésének és ügyei körüli buzgólkodásával kifejezése mellett jegyzőkönyvbe tétetett. Tekintettel a bekövetkező inséges inség védőkre, amikor az egylet pénztára fokozott mérvbe lesz igénybe véve, a választmány egyes buzgó tagjai — megbízatásuk lejártá előtt — készséggel ajánlkoztak még az ősszel megejtendő utcai gyűlésre. Több jelen nem lévő, de tevékeny tagokat pedig az elnökség kér fel e célból, reméljük t e l j e s sikerrel. — Az expedítia mekönyvitése s némi az előjáróknak fizetett összeg megtakarítása végett elhatározta a választmány, hogy ezentul a s z e g é n y e k n e k megszávozott összeg segélyt a nyulesben azonnal átadja gondozóknak vagy megbízottainak. E határozatra még most felhívjuk a választmányi tagok figyelmét valamint arra is, hogy csakis személyes vagy írásbeli információ alapján nyujt az egylet barkinek, így a régebbi szegényeknek is segélyt. A gyűlési meghívókat ezentul postán küldözi szét a titkári hivatal. Végül a választmány néhány folyamodó szegény ügyét vizsgálta meg s adott azoknak, kik megérdemelték, segélyt.

* **Szüreti mulatság.** Az iparos ifjúság önképző egyletének tagjai e hó 12-én a nagyerdői »Dobos« pavilonban tartandó szüreti mulatság sikere érdekében hetek óta fáradoznak. Ma este a »közönség« érdemes előjáróága u. m. a törvénybírók, jegyzők, kisbírók, továbbá a postások, rendőrök és pásztorok tartják gyűlésüket; holnap délután pedig a pásztorleányok gyűlnek össze a szükséges intézkedések megtétele céljából.

* **Feláru vasúti jegy a siketnémák részére.** L u k á c s Ferenc b.-sz.-mihályi gyógyszerész és postamester kérvényt intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a váci siketnéma intézet növendékei részére a hazautazás céljára szabad jegyet engedélyezzen. A választ a kérvényre a Magyar Királyi Államvasutak Igazgatósága adta meg a következő levélben: 95887 szám A. I. T. Lukács Ferencz urnak Búd Szt.-Mihály. A siketnémák Vácra levő m. kir. orsz. nevelő és tanító képző intézete növendékei részére vasúti szabadjegyek engedélyezése iránt kereskedelmi m. kir. miniszter ur Ö Nagyméltóságához intézett folyamodványára értesítjük, hogy miniszter Ö Nagyméltósága f. évi június hó 19-en 33599. sz. a. kelt magas elhatározásával a s z a b a d u t a z á s t e l v i okoknál fogva engedélyezhetőnek nem találta. Tekintettel azonban a fenforgó méltanyossági körülményekre, Ö Nagyméltósága hajlandó a nevezett intézetben ápolat növendékeket — kiserőik kivételével — a nagy szünidők alatt való haza és visszautazás alkalmával — a tanintézet igazgatóságának e részben eléje terjesztendő s az illető növendékek nevét és utazásuk rendeltetési helyét tartalmazó jegyzekkel felszerelendő kérvénye alapján a m. kir. államvasutak vonalán esetről-esetre a féljegy kedvezményében részesíteni. Budapest, 1897. augusztus 10. — Az által. (üzleti) főosztály igazgatója helyett: (a név olvashatatlan), felügyelő.

* **A szabadság menyasszonya.** A szabadságharc egyik érdekes nő alakja haldoklik a temesvári kórházban. Lánzy Anna, akit általában Annus néni-nek hívtak utolsó perceit éli. A százegyét elérte anyóka, mikor a szabadságharc kitört ott hagyta szülőfaluját s fölcsapott markotányosoknak. A tengerszemű

hölgy nemsokára annyira betanult a katonás-kodásba, hogy nadrágot öltött s mint honvéd szolgálta hazáját. Sokan nem tudtak erről, csak mikor üzedessé lépett elő, pattant ki a titok, hogy Lánzy Annus tulajdonképpen nő. A negyvenkilenczes évek elején Annust a kormányzó mellett találjuk. Az ő táborában járt s osztogatott jó szót italt. Mikor Kossuth Orsovánál elhagyta Magyarországot, találkozott ismét Annussal. Azonnal fölismerte és megszólította:

— Nem maga az, Annus?

— Én vagyok, kormányzó ur — szolt könnyben uszó szemmel.

Kossuth sokáig elbeszélgetett honvéd maroktányosnőjével, mire Annus könyörgő hangon kérte Kossuthot, hajtsa fel egy kortyot még egyszer kicsi csutorájából.

Kossuth kezébe vette a csutorát és e szavakkal ivott belőle:

— Eljen a magyar haza!

* **Az iparos urak figyelmébe.** Az iparos tanoncz iskolába azon tanonczok, kik a folyó évi február hó óta léptek iparos pályára, a N. Csapó utcán az alább jelzett napokon délután 6—8 óra közt a következő rendben iratnak be: szeptember 7. Varga, 9. Piacz, 11. Hatvan, 13. Csapó, 14. Péterfia-beli tanonczok. A beíratásra jelentkező tanoncz magával hozza szerződését, a szemvizsgáló és oltó orvos igazolványát. Azon tanonczok, kik már jártak iparos iskolába, kötelesek rajzoktatásra szeptember 12-én, esti iskolába szeptember 14, 15, 16-án, kiki azon napon, melyen a múlt éven át esti oktatásban részesült, saját tantermében esti oktatásra megjelenni; de azok, kik a főiskola V. VI. osztálya tantermeiben jártak, a Barcsay házhoz jöjenek, mert ezen termek iparos tanonczok oktatására többé nem használhatók. Az ács és kőműves tanonczok okt. 24-től 31-ig kötelesek beírkozni, november 1-én iskolába megjelenni. Dóczy Geon, ip. tanonczisk. igazgató.

* **Távverseny Debreczen és Nagyvárad között.** A debreczeni és nagyvárad-i kerekpárosok legközelebb Debreczen és Nagyvárad között országúti távversenyt rendeznek, melyben csak a két város kerekpárosai vehetnek részt.

x **Glück Leopold** »Balaton« kávéházát ma este nyitja meg egy elsőrendű zenekar közreműködésével.

x **Alföldi Károly** tánciskoláját szeptember hó 11-én szombaton nyitja meg. Beíratások eszközölhetők lakásán Péterfia-utca 980. sz. a. saját ház.

* **Margittán** (Biharmegye) az országos vására következő sorrendben fog megtartatni: 1897. szept. 15. és 16-án baromvásár, 17-én kirakodó vásár.

x **Nevelőnek ajánlkozik** polgár családhoz egy theologus — lakásért.

Palacsinta.

Általános ismert dolog, hogy a palacsinta jó étel. Szereti is mindenki és örömmel szenteli magát élvezetének. Amde most nem a palacsintáról akarunk mi diethymuszokat zengeni, hanem egyszerűen regisztrálni akarunk egy kis históriát.

Tehát volt egyszer egy gazdag földbirtokos: lehetett gróf is, de az nem éppen elengedhetetlen kellék. Ennek a gazdag földbirtokosnak volt egy gyönyörű szép fiatal felesége. Az elők lő házaknál szokott guvernánt, tarsalkodónő vagy efféle is lenni. Természetesen, hogy emberünk előkelő hazat vitt, következésképp volt a háznál guvernánt, tarsalkodónő vagy efféle is. A történeti igazság kedvéért, valamint a szives olvasók tájékoztatására konstatáljuk, hogy a ház asszonya sokkal szebb, bájosabb és csinosabb volt, mint a guvernánt. Es megis, vajon mi történt? Hogy mi? Hm, hm... Hat az történt, instalom, hogy az a bizonyos gazdag földbirtokos vagy gróf, az ő szép, bájos és csinos feleségét elhanyagolta, hogy szótlan elhanyagolta és a helyét meghőreklődőst tanúított a guvernánt irányában, a ki ugyan elég csinos volt, de közel se olyan, mint a felesége.

Történetesen volt a háznak — előkelő házaknál ez is szokás — egy házipapja. Ez a pap csakhamar észrevette, hogy a házigazda tilosban vadászgat. Nosza, elővette és alaposan magmosta a gróf fejét:

— Olyan imádandó szép felesége van és mégis más nő után veti magát! Hogy lehet ez?

— Majd meg tudja tisztelendő ur nemsokára.

E párbeszédet követő rövid idő elmultával emberünk feleségével a fürdőbe utazott. Magukkal vitték a guvernánt. A pap otthon maradt házőrzőnek.

Bucsuzáskor a gróf — ha az volt — megkérdezte a papot, hogy mit szeret a legjobban? Mire a szent férfiú azt válaszolta:

— A palacsintát.

— Jól van. Lez palacsinta. Különböben a szakács rendelkezésére áll: csináltathat magának, a mi tetszik.

A szakácsnak pedig kiadta a szigorú rendeletet, hogy akármit rendel is a pap, ő csináljon neki és tálaltasson fel mindennap palacsintát.

A pap tehát kapott palacsintát. Az első három napig állta vitézül a sarat. De a negyedikén zugolódni kezdett, az ötödiken már dühöngött és a hatodikon földhöz vágta a palacsintát.

Hiába parancsolt rá a szakácsra, hogy mást csináljon, az egyre »gyártotta« a palacsintát.

Fogta magát erre a pap és irt egy panaszos levelet a grófnak, hogy a szakács neki mindennap palacsintát tálat fel. Igaz, hogy ő szereti a palacsintát, de ha mindennap ugyanózt találják föl hát ráun.

A gróf válasza posta fordultával megérkezett. Rövid volt. A következőt tartalmazta:

— Így jártam én a... feleségemmel.

TÖRVÉNYSZÉK.

A denuncziáns.

Ki ne emlékeznék Szeless Adorján esetére s ki ne tudná, hogy a Hentzi szobor felrobbantójának nevét sohasem tudta volna meg a budapesti rendőrség, ha nem akad egy a magyar nevet bemocskolni kész ember es nyíltan, elő szóval fel nem jelenti Szeless Adorjánt a ki elég ügyetlen volt tervét ezzel az urral közölni. — Ez az ur dr. Tóth Ödön budapesti orvos volt, aki ellen akkor az egész ország felzudult, azonban Hentzit védte, tehát semmi baja nem eshetett, de hiszen az isten nem is ver bottal s az ő büntetése nem maradhatott el; ha meg is védte Hentzit, kiszolgáltatta a Pausiblenon és a dr. czim.

A Pausiblenon ugyanis egy orvoságnak a neve, melyet Tóth Ödön dr. talált föl s drága pénzen adogat el a szenvedő emberiségnek. Még szabadalmat is váltott rá. A diszes okmány ott függött a doktor ur szobájában, aranyos keretben, csillogó üveg mögött, ő felsége a király és a keresk. miniszter aláírásával. Ellenben elfelejtette kiakasztani a doktor ur ugyanoda orvosi diplomáját s ez a feledékenység — mint alább következik — sok kellemetlenség okozója lett.

Tóth Ödön dr. a Pausiblenon föltalálója, egyebben Bihar, Szabolcs és Szatmármegyekben körorvos volt s körülbelül 6 évvel ezelett telepedett meg Budapesten. Ezalatt az aranylag rövid idő alatt, kétszer emlegettek nevét a lapok. Egyszer, mikor egy ügyvédnek a feleségét léha módon inzultálta s legutóbb a Hentzi szobor ellen intézett merénylet alkalmával. Őt gyanúsították ugyanis azzal, hogy Szeless Adorjánt a rendőrségen denuncziálta. E diestelen szereplésével nemcsak a közönség, hanem a hatóság érdeklődését is fölkellette. Az erzsébetvárosi előjárásnak főként, hogy a dr. ur nem mutatta be orvosi diplomáját s maga elé idézte, hogy egészségrendőri kibasáért felelősségre vonja. — A doktor ur nem jelent meg. Sejtette, hogy veszedelem fenyegeti s inkább lemondott a

védekezésről. A katasztrófa azonban így is utól érte. Az előjáróság 5 frt pénzbüntetésre ítélte, a főváros tanácsa pedig, a hová Tóth fölbezet, 50 frt pénzbüntetésre, esetleg öt napi elzárásra emelte föl a büntetést. Együttal megbagyta az előjáráságnak, hogy ajánlja Tóth dr.-t a rendőrség figyelmébe, mert meglehet, hogy nincs is diplomája.

A múlt hónap végén történt, hogy Krecsányi Kálmán r. kapitány megidézt: Tóth Ödönt s vallatni kezdte, hogy hol szerezte a diplomáját. A doktor ur föl volt háborodva, hogy ilyen kérdéssel zaklatják őt, a ki már 15 esztendeje praktizál.

— Nos, hol szerezte a diplomát? — faggatta újra a kapitány.

— Hol? hát Bécsben.

— Mutassa meg.

— Azt nem teszem, nem tartozom vele.

Es ezzel ott hagyta a kapitányt, a ki most már nem kételkedett benne, hogy Tóth bitorolja a doktori czimet s sehol sem kapott orvosi diplomát.

Tóth Ödön is belátta, hogy nincs menekülése s másnap maga jelentkezett Krecsányi kapitánynál s megtörve így szolt hozzá:

— Kapitány ur, visszavonom a tegnapi vallomásomat s beismerem, hogy nincs orvosi diplomám.

E töredelmes vallomása után kikutatták a lakását s lefoglalták orvosi műszereit s egy vagonra valót a szabadalmazó orvosságából. A czégtáblája, melyen a neve előtt ökölnyi betűkkel ott villogott a dr. czim, nyomtalanul eltűnt, a szabadalmazott diplomáján pedig szépen elmaszkírozta az inkriminált két betűt.

A rendőrség áttette az ügyet a büntető járásbírószághoz, mely Tóth Ödön t közegészség ellen való kihágásért fogja felelősségre vonni.

Az eset bírói elintézés végett dr. Kürth József büntető aljárásbíró elé került, a ki nemsokára megtartja benne a végtárgyalást.

Érdekes, hogy Tóthot legfeljebb 200 frt pénzbírsággal lehet sújtani. — A bíróság, ugyanis csak czimbitörletért és a jogosulatlan orvosi gyakorlatért, közegészség eleni kihágás czimén vonhatja felelősségre és ezért a büntető törvénykönyv szerint legfeljebb 100—200 rtf bírság jár.

Szerkesztői üzenetek.

J. R. mórnök urnak Pécs. Sz. Gy. orsz. képviselő ur, ki már nem főszerkesztője lapunknak, volt szives hozzánk átküldeni becses sorait, melyre válaszunk a következő: A Debreczen—nagyvárad-i villamos vasut annyiban már megvalósulás stádiumába lépett, hogy a közíg. bejárás megtörtént és ma a financeirozás van folyamatban s ha az sikerül, úgy jövő évi októberben szándékoznak megvívni. A vállalkozó, illetve engedélyes Kisbárái Kiss Ferenc budapesti ügyvéd kinek közelebbi czimét nem tudjuk, de hisszük, a neve is elég s megtalálja a level; tessék hozzá fordulni.

Hú párttag. Helyben. Ön megütődik azokon a meleg sorokon, amelyeket S. M. halála alkalmából lapunkban olvasott. Nem értjük önt s azért nem is akarjuk meggyőzni s különösen nem akarunk azzal a bizonyos közmondással takarózni, mert meggyőződésünk, hogy arra nincs szükségünk; azonban habár nem értjük, mégis igyekszünk önnek megfelelni s utalunk arra, hogy a mi szerény véleményünk szerint a sors tragikumát senki ellen kihasználni nem szabad s az a körülmény, amelyre ön utal, nem lehet elég arra, hogy meg ne döbbsente a lelket az a körülmény, hogy egy véletlenül elfogyt zott harapás husdarab, amelyet abban a vendéglőben éppen úgy megehetett volna bárki más, mint ő, kidönt egy erőteljes fiatal szép férfit, aki a maga körében — mint azt ön is elismeri, minden tekintetben csak a kortársak halájára lehetett méltó s itt hágy szép fiatal özvegyet és apró gyermekeket, akiknek őt nem pótolja a vagyon, a melyet szintén itt hagyott. Ezt a tragikumot, párttekn. tettekből megítélni — legalább a mi szegény véleményünk szerint — nem szabad, ennel az ember lelkeinek magasztosabbnak, sőt emberibbnek kell lennie s ha vannak, a kik nem az, ez még nem ad jogot nekik arra, hogy az azzá lelt másnak is megítéltsék.

Nyilt-tér.

Állami és orvosi ellen-
őrzés alatt

Leghathatósabb
vas - arsen - víz
vérszegénység, női, ideg- és bőrbetegség ellen stb.

Dr. Braun, Chrobak, Kaposi, Neumann stb. egyet. tanárok által ajánlva.

Eladás: **MATTONI és WILLE**
BUDAPEST, Teréz-körút 37 és Diana-fürdő-épület.
Mattoni Henrik, Bécs és Franzensbad és minden gyógyszerárban.

Irinyi községben (Szatmár megye nagy-károlyi járás) vasuti állomástól Szaniszló vagy Reszege-Piskoltói egy órai távolságban 630 hold (a 1200 □ öl) tagbirtok őszi vetéssel 1898. április 24-től hal vagy kilencz évre haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet Szatmáron dr. Irinyi Tamás ural Kossuth-utca 14. sz. a. valamint alulírottal Debreczenben

Dr. Irinyi István
ügyvéd.
(Kádas-utca 1897. zz.)

Kiadó

Egyháztéren 341. számú új háznál egy két nyílású, 16 méter mélységű szép nagy bolt, alatta hasonló nagy raktárnak való pinezehe-lyiséggel.

Értekezhetni KOLA JÁNOS háztulajdonossal ugyanott.

251.

Az István gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK ARJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL
Készpenzfizetés mellett, zsákkal együtt:

A Asztali dara nagyszemű	100 kiló	22.-
B Szinte " aprószemű		22.-
C Királyliszt		20.-
1. Lángliszt kivonat		19.80
2. Elsőrendű zsemlye liszt		19.40
3. Zsemlye liszt		19.20
4. Elsőrendű kenyér liszt		18.80
5. Közép kenyér liszt		18.40
6. Kenyér liszt		17.80
7. Barna kenyér liszt		16.20
8. Takarmány liszt		12.60
11. Fipom korpa zsákkal		5.20
11. " " zsák nélkül		5.-
12. Durva korpa zsákkal		4.20
12. " " zsák nélkül		4.-
12. Csirke buza zsák nélkül		4.40

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.
A. B. 0-6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70 " "
11. és 12. szám 50 " "

Debreczen, 1897. szeptember 4.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

a legmagasabb díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 85-100% porfinomsággal

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszert különösen sovány talajok javítására, kitünő hatásu az összes gabbaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A csirában oldható foszforsav barométer szavatosságot vállalunk, netaáni hiányt megtérítünk. — Árjajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szogál a csehországi

Thomasművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselősege a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Erzsébet-körút 34. szám.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan hajtó kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval.
A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőllő és gyümölcs zúzó

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőllő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelek aszalásra gyümölcsvágó és hámozó gépek, legujabb szerkezetű szabad, önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővesző permetező, gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

os. kir. kiz. szabad gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.
BÉCS, II. Taborstrasse 76.

Kitüntetve 390 arany, ezüst és bronz éremmel.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

Debreczenben kaphatók: **BAUER és TÁRSA** uraknál.

mezőgazdasági gépgyárak

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legújatosabb árak mellett ajánlatnak:

Locsmobil és gőzszelvény készitők, összes 12 lóerőig, szalma-kaszálók, lovakkal járgány-cserpölőgépek, here-cserpölő, tisztító-csák, komlózók, kaszáló- és aratógépek, szarmagyutók.

„COLUMBIA-DRILL”

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytemes acélszekék, két- és háromvasúcskék és min-den egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiednatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Képviselőt és bizományi raktár:
BAUER és TÁRSA czégnél
Debreczenben, Nagypéterfia-u. 871 sz.

Csere ajánlat.

Óhajom 12 éves leányomat oly izraelita gyermek helyett cserébe adni, ki házitánitómnal a népiskolai tanulmányokat elvégezhetné, vagy pedig olyan helyébe, a ki az iskolákat már nem látogatja, hanem a német nyelvet elsajátítani akarja és a kinek a Tatra-füredék tőzsomszédságában fekvő lakhelyemen a jó levegő, jót tenne. Szíves ajánlatokat kérek megelőbb **Goldhammer Bernát** földbirtokos **Batizfalván** czim alatt.

978/1897.v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 21293.—1897. P. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Weidner József részére id. Berényi Gábor debreczeni lakostól 43 frt 20 kr. tőke, ennek 1897. évi február hó 22-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 26 frt 20 kr. perköltség erejéig 1897. évi július hó 31-én bíróilag felülfoglalt és 351 ftra becsült házi butorokból álló ingóságok **1897. évi szept. hó 18-án d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Sz. Anna-utca 2522. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén bicsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1897. évi szept. hó 1.

Bódogh Zsigmond

bir. kiküldött.

Olcsó ékszereladás.

Zálogházból kiváltott és árveréseken, továbbá alkalmi vételnek utján beszerzett **órák, arany- és ezüstművek és ékszerek** nálunk bámulatos olcsón vásárolhatók. Arany lánczok grammja 87 kr. 12 drb. valódi ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr. 6 és 12 személyre szóló teljes ezüst evőkészletek, mennyasszonyi ajándékok, minden alkalomra megfelelő ajándéktárgyak. Valódi gyémánt gyűrűk 7 frttól, gyémánt fülbevalók 9 frttól, aranygyűrűk 2 frt 40-től feljebb.

Minden tárgy m. kir. fémjelzéssel ellátva.

Megbízható kiszolgálás.

Grünberger Armin Béla örökösei

Budapest, IV. Városház-tér 9. Harisbazár
I. emelet 23.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

A nagyim. vallás- és közoktatásügyi miniszterium által nyilvánossági joggal felruházott

Naschitz-féle

FELSŐBB LEÁNY.

és az ezzel kapcsolatos

elemi iskola

az 1897-98 tanévben

49-dik évfolyamát nyitja meg.

A tanári testületet 3 igazgatósági tag, 19 tanár, 1 nevelő és 2 zongora tanár képezi, Társalgási nyelvek: magyar, német, francia. Az intézet az ország legmodernebb

internátusát

tartja fenn. Különálló kétemeletes Andrássy-uti palotában, mintaszerűen berendezve tanuló-, munkatársalgó-, rajz-, torna, játszó és háló-termek állanak a növendékek rendelkezésére.

Tanórák az elemi osztályokban: 9-1-ig.
a felsőbb 8-1-ig.

Növendékek szeptember 20-ig vétetnek fel.

Az igazgatóság Budapest, VI. Andrássy-ut 34. sz.

Uj! A tévesztőkert megérkezett!! Uj!

A keleti labirint tévesztőkert

megtekinthető reggel 9 órától este 9-óráig

DEBRECZENBEN a Széchenyi-utca végén.

Ezen tévesztőkert Budapesten is nagy feltűnést kellett s mint megtekintésre érdemest, reméljük, Debreczen város n. é. közönsége is méltányolni fogja.

Beléptidij felnőtteknek 20, gyermekek s katonáknak 10 kr.

Ezenkívül meghallgatható még a valódi

EDISON FONOGRAF.

A n. é. közönség becses pártfogását és minél tömegesebb látogatását tisztelettel kéri

Uj! az igazgatóság. Uj!

SZOTYORI NAGY KÁROLY

MAGÁN

ZENE-AKADÉMIAJA

DEBRECZEN, Teleki-utca 2175. sz. Telefon 230. sz.

Tanszakok: (az elemi oktatástól a legmagasabb művészi kiképezésig fiú és leány gyermekek s felnőttek számára)

Zongora, ének, hegedű, gordonka, orgona, zeneelmélet és kamarazene.

Tanárok: (Az orsz. magyar kir. zeneakadémiát végzett okleveles tanárok) Szotyori Nagy Károly igazgató zeneművész.

P. Nagy Zoltán tanár, Tóth Árpád tanár, **Friedmann Samu** tanár.

Felügyelő: Szotyori Nagy Károlyné Csilléry Gizella.

Oktatás: Az orsz. magyar kir. zeneakadémia tanterve alapján történik.

Tanfolyamok: Előkészítő osztály: (Zenei dedó 7-8 éves gyermekek számára.)

Alsó osztály: (Kezdők számára) Két évfolyam.

Középső osztály: (Haladók számára) Három évfolyam.

Kiművelési osztály: Három évfolyam.

Karének osztály: külön a növendékek és külön *ur-hölgyek* számára.

Egyes osztályokba a növendékek korlátozott számban vétetnek fel.

A tanórák a többi iskolák óráihoz lesznek alkalmazva.

A szülők minden esetben értesítettnek gyermekeikről.

Beiratási díj, tandíj és egyebekről bővebben a tájékoztató szolgál.

Beiratások tartatnak d. e. 9-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

Az iskolai év szeptember 11-én nyitattik meg.

Felvilágosításokkal és tájékoztatóval szívesen szolgál az igazgató.

Debreczen, 1897. Augusztus hó.

Szotyori Nagy Károly,
igazgató.

Teleki-utca 2175. sz.

Telefon 230. sz.